

HỌC TẬP THẦN ÁI THẾ NHÂN -Tập 2

Kính thưa chư vị đồng học, chư vị bằng hữu!

Hôm nay chúng ta tiếp tục bài học thần ái thế nhân. Vì sao phải học bài học này? Vì tiện cho các đồng tu thắc mắc về tôn giáo. Những năm gần đây chúng tôi đã làm công tác đoàn kết tôn giáo được một ít thành tựu. Hiện nay như mọi người biết đoàn kết tôn giáo là điều tất yếu cần thiết. Bởi vì nó có thể giúp chúng ta hóa giải xung đột, hóa giải đối lập, xúc tiến sự ổn định hài hòa của xã hội.

Vào năm 26 tuổi tôi gặp Tiên sinh Phương Đông Mỹ và theo học triết học với thầy. Bài học sau cùng thầy giảng về Phật kinh triết học, tôi cảm thấy vô cùng kinh ngạc.

Tôi nói Phật là tôn giáo sao có thể là triết học được.

Thầy nói với tôi: Con còn trẻ (năm ấy tôi 26 tuổi) con không biết, Phật Thích Ca Mâu Ni là triết học gia vĩ đại nhất trên thế giới. Kinh điển đại thừa là triết học tối cao trên toàn thế giới.

Tiếc thật tôi chưa từng nghe qua điều này, lần đầu tiên được nghe thầy Phương Đông Mỹ giảng dạy và tôi đón nhận sự dạy dỗ của thầy.

Đến bài học sau cùng của khóa học, thầy đưa ra tổng kết: Phật giáo là triết học. Học Phật là sự hưởng thụ tối cao của đời người, câu nói này rất thu hút, đối với những người thanh niên chúng tôi nó rất là khế cơ. Chúng tôi nghe xong rất vui vẻ. Học Phật có thật sự mang đến cho đời này của chúng ta hạnh phúc vui vẻ không và có sự hưởng thụ tối cao của đời người chăng.

Năm nay tôi đã 92 tuổi rồi, thông qua sự học tập của 60 năm đã chứng minh lời của thầy nói là đúng. Tôi thật sự bội phục đến ngũ thể đầu địa (tức năm vóc sát đất) và biết rằng tất cả những người sáng tạo tôn giáo trên thế giới đều là những giáo dục gia của xã hội, đã minh tâm kiến tánh. Thầy Phương đã vì tôi mở lớp học này. Tôi vô cùng cảm tạ thầy. Thời gian học không dài lắm, khoảng 3 đến 4 tháng, nhưng đã khiến tôi có sự nhận thức trở lại đối với tôn giáo và khẳng định tất cả những người sáng lập tôn giáo đều là những giáo dục gia xã hội đã minh tâm kiến tánh. Thầy Phương đã dạy tôi những điều này và trải suốt 60 năm học tập đã khẳng định lời nói của thầy là chính xác.

Minh tâm kiến tánh là thuật ngữ của Phật giáo. Cảnh giới tối cao của việc tu học Phật giáo là minh tâm kiến tánh. Minh tâm kiến tánh còn gọi là thành Phật.

Giáo dục của Phật đà có bốn thứ lớp đó là: Tín – Giải – Hành – Chứng.

Điều thứ nhất là nói đến tín ngưỡng, bạn đối với Phật giáo phải có niềm tin chân thành mới có thể đạt được lợi ích. Đạo lý này ở Trung Quốc thời xưa

không phải là tôn giáo mà nó là nhu cầu cần thiết trong giáo dục. Do đó người xưa vô cùng chú trọng về giáo dục.

Vào 2000 năm trước có thể nói Khổng Tử là người đầu tiên mở lớp dạy học tư thực. Dùng cách nói của hiện nay là cá nhân mở lớp dạy học. Ngài làm rất thành công. Từ đó về sau trải qua nhiều thế hệ, những vị học giả đối với họ hầu như đó là tương lai duy nhất cho cuộc sống mai sau. Đa số những học giả đều nhờ vào dạy học. Thầy ở lớp học tư thực dạy học trò không nhiều khoảng 5 đến 6 học trò, tối đa là 2 đến 30, 2 hoặc 30 là nhiều lắm rồi, thông thường chỉ mười mấy học trò thôi. Với một vị thầy mở lớp tư thực họ dạy những gì? Họ dạy luân lý, dạy đạo đức, dạy nhân quả và dạy trí tuệ mà chư thánh hiền đã truyền xuống. Đó là nội dung, tài liệu giáo khoa của trường tư thực.

Vào 1000 năm về trước, lão tổ tông của chúng ta trải suốt nhiều đời đã rút tĩa kinh nghiệm trong sinh hoạt để quán sát một trẻ nhỏ cần có sự giáo dục như thế nào. Giáo dục trẻ thơ nên dạy những gì và dạy vào lúc nào. Thông thường là vào lúc 3 tuổi đã cho đến trường tư thực. Những tài liệu giáo khoa mà người xưa biên tập hiện nay chúng tôi thu thập lại tổng cộng được 23 loại, in thành một bộ gọi là “Thánh học căn chi căn”. Nghĩa là căn bản trong các thứ căn bản. Đó chính là nền tảng giáo dục vậy. Giống như một cái cây, gốc rễ càng sâu thì càng dễ mọc cao thành cây to. Bởi thế người Trung Quốc rất xem trọng việc giáo dục căn bản. Đối với việc giáo dục trẻ thơ nên bắt đầu từ lúc nào? Sớm nhất là bắt đầu từ lúc thai giáo. Nghĩa là người mẹ khi mang thai, trong thời gian 10 tháng mang thai cần phải chú ý làm thế nào để nuôi dưỡng một đứa con ngoan. Đây là trách nhiệm rất lớn của người mẹ. Trong thời kỳ 10 tháng, tâm của người mẹ không nên có vọng tưởng, không có tạp niệm. Bởi vì vọng tưởng tạp niệm sẽ ảnh hưởng đến trí huệ, đức hạnh của đứa bé. Cho nên phàm những lời nói hành vi tư tưởng tả diện nghĩa là không đúng thì không nên có. Phải tôn trọng luân lý đạo đức và đem việc này ảnh hưởng truyền xuống cho thế hệ sau. Sau khi đứa bé ra đời người mẹ chính là vị thầy đầu tiên nên khi ở trước mặt trẻ thơ, lời nói, hành vi, cử chỉ của người mẹ phải đoan trang, không nên có những suy nghĩ tà vạy, không nên có ác niệm. Lời nói, hành vi, cử chỉ là chúng ta được học từ lúc còn nhỏ và bây giờ đem những quy củ này dạy trở lại cho thế hệ sau. Bởi thế giáo dục Trung Quốc thời xưa, đại khái lúc 3 tuổi, đứa bé đã được chính thức nhập học, học trường tư thực do thầy dạy. Đứa bé từ lúc ra đời cho đến 3 tuổi là ở nhà do cha mẹ dạy. Người xưa biên tập sách giáo khoa giáo dục trẻ thơ đã được sử dụng hơn 1000 năm qua tại Trung Quốc. Bộ sách được biên tập muộn nhất là vào thời nhà Minh và nhà Thanh cũng đã được sử dụng trên 700 năm.

Việc giáo dục đó rất thành công. Sau khi tốt nghiệp tiểu học rồi thì tiến thêm một bước, ngày nay chúng ta gọi là lên trung học. Lên trung học thì học những thứ gì? Học Tứ Thư, Ngũ Kinh. Trong đó chú trọng về việc tu thân, tề gia, trị quốc, bình thiên hạ. Điều này nhà Nho giảng rất nhiều, kinh nghiệm cũng rất phong phú. Cho nên việc giáo dục thánh hiền để nuôi dưỡng trẻ thơ bất

luận là nam hay nữ mục tiêu đều hy vọng chúng nó khi lớn lên trở thành thánh nhân, thành hiền nhân.

So với hiện nay thì khác, giáo dục hiện nay chỉ chú trọng về mặt tri thức, về sự sống ở tương lai của một cá nhân. Người xưa thì không phải vậy. Giáo dục thánh hiền ngày xưa là học làm thánh nhân, học làm hiền nhân. Giống như chúng ta học Phật, hy vọng mình chứng được quả A La Hán, Bồ Tát, đương nhiên niềm hy vọng tối cao là được thành Phật, thiết thực là như thế.

Chúng ta có thể nói những vị sáng lập các tôn giáo trên thế giới đều là những nhà giáo dục xã hội đã minh tâm kiến tánh. So với mục đích giáo học hiện nay có khác, Đông phương thì có Nho-Thích-Đạo, ở Tây phương thì có giáo dục tôn giáo. Trong giáo dục tôn giáo, chúng ta thấy những kinh điển tôn giáo của Tây phương đều là những giáo dục chí thiện viên mãn. Chúng ta có thể khẳng định về giáo dục giữa Đông và Tây phương như vậy. Giáo dục Tây phương là tôn giáo, trong giáo dục tôn giáo này đã thay thế cho luân lý, đạo đức, nhân quả, trí tuệ của Đông phương. Cho nên đều là những nhà giáo dục xã hội vĩ đại của một thời. Ông tiến sỹ Toynbee đã nói một câu rất hay, ông nói “Giáo dục tôn giáo đích thật là giáo dục căn bản không thể thiếu cho nhân loại.” Chúng tôi học tập tôn giáo đã 60 năm rồi. Tôi cảm thấy câu nói này của ông Toynbee nói rất hay. Đó chính là lời tâm đắc đã được tổng kết cả một đời nghiên cứu về lịch sử văn minh của nhân loại. Ông từng nói: Một khi có người đánh mất đi niềm tín ngưỡng của tôn giáo thì cũng là lúc nền văn minh của con người đi đến chỗ băng hoại.

Hôm nay tôi có một điều lo âu. Vào năm 2015 tôi đã gặp hiệu trưởng trường đại học Wales. Tôi có nhắc đến nỗi lo âu của tôi. Ông ta hỏi tôi lo âu điều gì. Tôi lo rằng nền Hán học Đông phương sẽ bị thất truyền. Hán học Đông phương là Nho -Thích - Đạo cũng là truyền thống văn hóa của Trung Quốc. Vì sao vậy? Bởi vì hiện nay không có người học nữa. Khi tôi còn trẻ, lúc bấy giờ, còn có thể tìm thấy 2-30 người là những người có căn gốc về quốc học Trung Quốc. Một số giáo sư lớn tuổi, hiện nay những người già này đã qua đời rồi. Còn lại e rằng ko đến 10 người. Thêm 10 năm nữa toàn bộ những vị này đã ra đi. Khi đó bạn muốn học cũng không có người dạy. Đây là điều rất đáng sợ.

Thế giới xã hội vì sao nó hỗn loạn đến như vậy? Là có quan hệ rất lớn với việc giáo dục. Người Đông phương tu học thiết thật là học làm người tốt. Làm thế nào để làm một người tốt, đối với xã hội phải có sự cống hiến với nhân loại. Chúng tôi là học những điều này. Hiện nay không có người học nữa.

Nỗi lo âu này của tôi, vị hiệu trưởng cũng có đồng cảm nên chúng tôi đã đàm luận với nhau rất lâu, hơn 3 tiếng đồng hồ. Khi tôi trở về Hồng Kông, qua 1 tháng sau, ông hiệu trưởng dẫn 2 vị giáo sư tại trường học của ông đến Hồng Kông thăm tôi. Chúng tôi đàm luận đến vấn đề này, họ rất tích cực và đề ra một phương án rằng chúng ta cùng nhau mở một viện Hán Học. Chính là Viện Hán Học Anh Quốc ngày hôm nay đây. Hiện nay chúng ta đã đi vào niên học của

năm thứ 2. Sau khi kết thúc, kế tiếp là năm thứ 3. Chúng tôi sẽ thu thêm một số thanh niên và phát học bổng cho họ khi họ đến học. Hy vọng lớp người thanh niên này có thể kế thừa nền giáo dục thánh hiền Nho – Thích - Đạo của Trung Quốc. Không thể để nó đoạn mất.

Họ cũng nghĩ đến vấn đề tôn giáo nên ông hiệu trưởng đề ra phương án là mở một lớp giáo sư tiến sỹ truyền giáo. Thu khoảng 25 học sinh học xong 3 năm sẽ trở thành giáo sư truyền giáo, sau đó giúp họ nâng cao học vị. Hiện nay số người có học vị tiến sỹ không nhiều. Hy vọng tương lai mỗi vị giáo sư truyền giáo này đều có bằng cấp tiến sỹ. Đây là điều tốt, tôi rất tán thành và chúng tôi cũng đã mở lớp. Thật là quý hóa vô cùng. Chỉ cần có người hậu thế, truyền nhân kế thừa là chúng tôi yên tâm rồi. Hy vọng nhiều đời về sau nhất định phải đem tôn giáo trở về với giáo dục. Khiến truyền thống văn hóa Đông phương của Trung Quốc phục hưng trở lại. Vì sao vậy? Vì xung đột có thể hóa giải. Con người học qua thánh hiền, đọc sách thánh hiền thì quyết định trọn đời của họ không dám phát sinh xung đột với bất cứ một ai. Người khác có ác ý đối với mình, mình cũng dùng thiện ý đáp lại. Tuyệt đại đa số con người sẽ được cảm hóa. Người ác trở thành người tốt lành. Người xấu trở thành người tốt. Vào thời xưa những vị thầy dạy tư thực ở Trung Quốc họ rất chú trọng về Tín, Giải, Hành, Chứng và tin tưởng giáo dục thánh hiền có lợi ích lớn đối với mình. Dùng nó để tu thân, dùng nó để tề gia thì gia đình được hạnh phúc. Dùng nó để lập nghiệp thì sự nghiệp của bạn sẽ phát triển theo chánh diện rất tốt. Nếu như tiếp tục nâng cao chúng tôi dùng cách nói dễ hiểu của người đời nay, nghĩa là sau khi tốt nghiệp tiểu học trường tư thực sẽ tiến lên trung học, học Tứ thư, Ngũ kinh. Trong đó, giảng rất nhiều về những học vấn kiến thức về việc trị quốc bình thiên hạ. Sau khi học xong rồi có thể cống hiến cho xã hội, cống hiến cho quốc gia, bạn biết cách trị quốc với xã hội ngay này thì bạn là một nghị viên rất tốt. Bạn biết cách bình thiên hạ thì bạn là một người lãnh đạo tốt.

Cho nên Tôn giáo là gì chúng ta đã hiểu rõ rồi. Tôn giáo là giáo dục, giáo dục dạy những gì cho kinh điển của tất cả tôn giáo khi chúng ta đọc sẽ phát hiện chữ nào xuất hiện rất nhiều, chính là chữ Ái. Bởi thế tôi có thể khẳng định giáo dục tôn giáo là giáo dục của chữ Ái. Chúng ta học theo thượng đế, học cái tâm yêu thương rộng lớn của Ngài. Sau khi học rồi thì chúng ta đại diện cho thượng đế đi yêu thương người thế gian, yêu thương tất cả sinh vật trên quả địa cầu này thì người đó chính là con của thượng đế, là học trò của thượng đế. Cho nên tôn giáo phải trở về với giáo dục, tôn giáo phải mở lớp học như đại học hiện nay, thật hay quá, để học những gì biết cách yêu thương người thế gian, học biết cách hóa giải xung đột.

Hôm nay thời gian đã hết chúng ta học đến đây.

Xin cảm tạ mọi người.